

Szilvafajták termesztési értékeinek vizsgálata Kárpátalján

Máté Sándor

Kertészmérnöki szak, alapképzés (BSc), levelező tagozat

Gyümölcsstermesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Simon Gergely, egyetemi docens, tanszékvezető, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Gyümölcsstermesztési Tanszék

Társkonkuzulens: Magyar Ágnes Mónika, egyetemi tanársegéd, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Gyümölcsstermesztési Tanszék

Külső témavezető: Sass Krisztián, szerződéses tanár, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, Biológia és Kémia Tanszék

Tartalmi kivonat (absztrakt)

A kísérletbe bevont szilvaültetvények Kárpátalján, Nagymuzsaly községben található, Beregszásztól 7 kilométerre, keletre. A vizsgált terület összesen 1,5 ha. Az ültetvényekben összesen 310 darab szilvafa található, a fák 4×4 méteres térállásban kerültek telepítésre, váza koronaforma lett kialakítva és minden fajta mirabolán alanyra oltott. A vizsgálatba bevont fajták: ‘Stanley’, ‘Sermina’, ‘Debreceni muskotály’, ‘Bluefre’, ‘Cacanska leptica’.

A szakdolgozatban a választott öt fajta hozamát, kereskedelmi árát, a gyümölcsök fizikai tulajdonságait (méret, tömeg), valamint beltartalmi paramétereit (oldott szárazanyag-tartalom, titrálható savtartalom és ezek aránya) határoztuk meg és értékeltük.

A laboratóriumi vizsgálatok során az összes szilvafajta oldott szárazanyag-tartalmát, titrálható savtartalmát, tömegét és átmérőjét a beregszászi székhelyű Chizay Kft. tulajdonában lévő laboratóriumban határoztuk meg. A vizsgálatokba 2024-ből és 2025-ből származó, piaci érettségű, random módon kiválasztott gyümölcsöket vontuk be. Emellett 2023-tól megfigyeltük és feljegyeztük a különböző fajták termésmennyiségét és kereskedelmi árát.

A vizsgált fajták oldott szárazanyag-tartalma minden esetben elérte a szakirodalomban közölt határértékeket, ezért mindegyik alkalmasnak bizonyult friss fogyasztásra.

A titrálható savtartalom a ‘Stanley’ és a ‘Debreceni muskotály’ esetében volt a legalacsonyabb, a ‘Cacanska leptica’ pedig minden évben a legmagasabb értéket adta.

Az oldott szárazanyag-tartalom és a titrálható savtartalom arányát tekintve a ‘Stanley’, a ‘Sermina’ és a ‘Debreceni muskotály’ mutatták a legkedvezőbb értékeket, de a többi fajta is megfelelt a friss fogyasztás követelményeinek.

A gyümölcsök mérete a legtöbb esetben nagyon nagy volt, ami a piaci értékesítés szempontjából előnyösnek tekinthető (kivételt csak a 'Cacanska leptica' 2024-es eredménye jelentett).

A termőképesség vizsgálata alapján a 'Stanley' és a 'Bluefre' adták a legnagyobb hozamokat, de az évek közötti ingadozás jelentős volt, különösen a 'Bluefre' esetében, hiszen 2025-ben jelentős fagykárral kellett számolnunk. A 'Sermina', a 'Debreceni muskotály' és a 'Cacanska leptica' hozamai minden évben alacsonyak maradtak. Az értékesítés szempontjából azonban minden fajta piacképesnek bizonyult, mivel nagytételben sikerült értékesíteni őket, jellemzően az adott évi átlagárnál magasabb áron.